

3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Г. В. Леляго, В. Г. Чернуський, О. Л. Говаленкова,
В. Л. Кашіна-Ярмак, О. О. Рубанова

Досвід кураторів кафедри педіатрії із захисту студентів від маніпулятивного впливу

Розглянуто питання організації кураторства на кафедрі педіатрії медичного факультету. Наведено приклади тематик, які необхідно розглядати зі студентами під час зустрічей із кураторами. Надано деталізацію певних проблем, які, на наш погляд, мають висвітлюватися кураторами. Зроблено висновки щодо доцільності певних тематик кураторських зустрічей.

Ключові слова: кураторство, організація кураторства, студентська група, проблемні питання.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», в структурі організації навчального процесу на медичному факультеті, у тому числі на кафедрі педіатрії, є інститут кураторства. Слід відзначити, що на посаду куратора академічної групи призначається досвідчений викладач строком на один навчальний рік, який працює на кафедрі не менш ніж два роки, викладає лекційний курс чи проводить практичні заняття в академічній групі.

У методичних рекомендаціях «Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академічної групи» окреслюються основні функції куратора: аналітична, організаторська, комунікативна та соціальна.

Аналітична функція передбачає планування й організацію виховної роботи студентської групи на підставі урахування куратором міжособистісних відносин у колективі, мотивів навчальної та пізнавальної діяльності студентів, рівня їх інтелектуального розвитку, індивідуальних особливостей, соціально-побутових умов життя, стану здоров'я, результатів навчання тощо.

Комунікативна функція забезпечує уміння взаємодіяти зі студентами, *організаторська* – надання необхідної допомоги студентському самоврядуванню, творчим групам, радам тощо.

Функція *соціалізації* реалізується у гуманістично-орієнтованій взаємодії «педагог – студент» [2].

Ми намагаємося, виконуючи обов'язки кураторів академічних груп, реалізовувати всі вищезазначені аспекти та допомогти студентам в особистісному і професійному розвитку, в засвоєнні та прийнятті суспільних норм і цінностей. Для того щоб робота куратора була ефективною, ми визначаємо головні питання, які, в першу чергу, турбують академічну групу

в цілому та кожного окремого студента зокрема. Для реалізації цього ми проводимо на початку навчального року опитування, під час якого просимо студентів окреслити коло найважливіших для кожного з них питань, розгляд яких вони б хотіли провести зі своїм куратором під час кураторських годин.

Нами встановлено, що однією із тем, яку студенти хотіли б обговорити із кураторами, є діяльність соціальних мереж, які широко використовуються у повсякденному житті. Слід зазначити, що на першому місці за популярністю є соціальна мережа Facebook, у якій нараховується 1,6 млрд зареєстрованих користувачів, потім – YouTube (1 млрд профілів), Qzone (623 млн користувачів), Twitter (500,25 млн). Також до найвідоміших мереж увійшли Google+, LinkedIn, Renren і Instagram. Що можна сказати про соціальні мережі? На сьогодні це невід’ємна частина нашого життя. Спілкування, пошук та обмін інформацією, надшвидке отримання новин, аудіо- чи відеофайлів, фотографій – усе це дають соціальні мережі. Уявити сучасну людину без них просто неможливо, ми не в змозі тепер збагнути, як колись жили без сторінки в соціальній мережі [1]. Серед великого обсягу корисної інформації ми досить часто не помічаємо факторів небезпеки, які створюються і реалізуються через соціальні мережі. На сьогодні нас як кураторів турбує питання наявності в найбільш популярних соціальних мережах різних груп, у яких молодих людей доводять до самогубства [3, 5]. На нашій кафедрі всіма кураторами проведено бесіди зі своїми студентами щодо цього питання. Ми попереджаємо про те, що адміністратори подібних груп використовують у своїй назві термінологію, пов’язану із китами, які, на їх думку, є прикладом вільної істоти, що має здатність покінчити життя самогубством. На своїх сторінках члени подібних злочинних груп розміщують драматичні картини із літаючими китами, а адміністратори дають завдання (квести), які необхідно виконати. Перед цим проводиться оцінка здатності людини до самогубства в приватній бесіді. Потім дається завдання (опис завдання та час на його реалізацію), виконання якого потрібно фіксувати на фото або відео. Всього дається 50 завдань чи так званих «квестів», причому останнє – це вчинення самогубства в режимі онлайн. Дитина піддається психологічному впливу через проблеми в сім’ї, навчанні, і єдиний вихід, який пропонують у суїцидальній групі, – завершення життя, яке буде зніматися на відео, а потім організаторами цього злочину буде продано. Це вже призвело до самогубства школяра на Рівненщині, суїциду студентки на Тернопільщині. Саме тому ми як куратори повинні постійно наголошувати на очевидних істинах, про які зовсім забувають молоді люди: перед розміщенням особистої інформації онлайн замислюйтесь над тим, хто та з якою метою її використає; через яких так званих «друзів» злочинець знайде підхід і завдасть шкоди безпосередньо вам чи вашим родичам. Безумовно, лише батьки можуть найефективніше захистити своїх дітей, проте і куратори повинні знайти відповідні шляхи, щоб запобігти можливій трагедії.

I Всеукраїнський конкурс наукових робіт студентів та молодих вчених медико-фармацевтичного профілю

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Запрошуємо Вас прийняти участь у I Всеукраїнському конкурсі наукових робіт студентів та молодих вчених медико-фармацевтичного профілю, у якому візьмуть участь представники медичних та фармацевтичних навчальних закладів і лікувальних установ України.

До участі у конкурсі запрошуються студенти та молоді вчені (віком до 40 років).

Форма участі у конкурсі: *дистанційна*.

Підведення підсумків конкурсу та нагородження переможців відбудеться 17 лютого 2017 року у м. Києві.

Призовий фонд конкурсу складає

250 000 гривень

Рис. 1. Скриншоти анонсу I Всеукраїнського конкурсу наукових робіт студентів та молодих вчених медико-фармацевтичного профілю

Також наших студентів, окрім соціальних мереж, цікавлять питання організації для них науково-дослідної роботи. Тому іншою проблемою, на якій ми пропонуємо зупинитися, є шахрайство під виглядом організації та проведення студентських наукових форумів. Уже протягом багатьох років на нашій кафедрі функціонує студентський науковий гурток, який організовано як для українськомовних студентів, так і для тих студентів, які навчаються англійською мовою. Студенти, котрі відвідують гурток, налаштовані на наукову роботу, вони проводять дослідження пацієнтів, вчатья окреслювати наукові пріоритети, встановлювати завдання, аналізувати отримані результати тощо. За підтримки керівника наукового гуртка студенти оформлюють наукові роботи, презентації, роблять доповіді на різноманітних наукових студентських форумах. Наші студенти досить амбітні, вони спрямовані на участь у різних конкурсах та перемогу в них. Слід мати на увазі, що на сьогодні з'являються численні групи, метою яких є отримання коштів завдяки шахрайству.

Ознакою сьогодення є розміщення інформації щодо проведення наукових форумів або конкурсів на електронних адресах підрозділів, які завжди репрезентовані на офіційному сайті організації. Наприклад, у грудні 2016 року ми отримали повідомлення щодо проведення I Всеукраїнського конкурсу наукових робіт студентів та молодих вчених медико-фармацевтичного профілю (рис. 1).

Завдяки пильності, в тому числі співробітників нашої кафедри, вдалося попередити це шахрайство і запобігти участі наших студентів у так званому «конкурсі» (рис. 2).

У згаданій роботі ми навели лише дві тематики, які ми розглядаємо під час роботи кураторами, проте їх значно більше. Серед проблем, що турбують наших студентів, – і вузько-професійні, й ті, що стосуються розвитку української культури та історії, інтернаціонального спілкування, побудови відносин між українськими та іноземними студентами групи, мовних проблем іноземних студентів та організації їхнього побуту, онлайн ігор та ігроманії тощо.

Таким чином, у сучасних умовах значення кураторства неухильно зростає. Куратор і, одночасно, викладач – це дуже дієве поєднання. З одного боку, це вже досвідчена людина, яка на своєму життєвому шляху вирішила безліч проблем та має безцінний життєвий досвід, а з іншого, – фахівець, чиї знання сприяють професійному становленню студента. Ці складові певною мірою формують авторитет куратора і допомагають йому впливати на уявлення молоді щодо різних складових сучасного суспільства, забезпечувати активний соціальний захист студента, створювати умови для активізації їхніх зусиль у процесі вирішення навчальних та життєвих проблем.

Увага! БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ! iNgenius та МОЗ застерігає.

У мережі інтернет розповсюджується новина про такий собі "аналог" щорічного конкурсу від МОН та МОЗ, що є насправді ФЕЙКОМ.

НІ МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НІ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ НЕ МАЮТЬ ЖОДНОГО ВІДНОШЕННЯ ДО ДАНОГО КОНКУРСУ.

Як виявилось, вказані на сайті спонсори також відрікаються від участі у даному заході. Незважаючи на наявність логотипів міністерств та спонсорів одразу в очі кидається реєстраційний внесок у 200 грн (офіційний щорічний конкурс завжди був безкоштовним), зроблений сайт на безкоштовному сервісі, при тому що "призовий фонд" складає 250 000 грн тощо.

<https://mfstar.jimdo.com/>
<https://vk.com/mfstar2017>

Рис. 2. Скриншот результатів нашого пошуку щодо деталізації інформації про I Всеукраїнський конкурс наукових робіт студентів та молодих вчених медико-фармацевтичного профілю

Література

1. Данько Ю. А. Соціальні мережі як форма сучасної комунікації: плюси і мінуси / Ю. А. Данько // Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки. – 2012. – № 3. – С. 179–184.

2. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академічної групи / під ред. Н. К. Желябіної. – Запоріжжя : Запорізька державна інженерна академія, 2007. – 67 с.

3. «Море китів» і «Тихий дім»: батьків попереджають про групи у соцмережах, які схиляють дітей до самогубств [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.lviv.ua/news/2017/02/13/more-kitiv-i-tihiy-dim-batkiv-poperedzhayut-pro-grupi-u-sotsmerezah-yaki-shilyayut-ditey-do-samogubstv>.

4. Топ-10 найпопулярніших соцмереж світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ukrinform.ua/rubric-society/1603187-top_10_naupopulyarnishih_sotsmereg_svitu_1898508.html.

5. Як соцмережа вбиває [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2142980-ak-socmerezha-ubivae.html>.